

Til
Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

e-post: postmottak@krd.dep.no

HØRING: LOVFESTING AV MEDVIRKNINGSORDNING FOR UNGDOM UTTALELSE FRA NORD-TROMS REGIONRÅD DA

Det vises til høringsnotat fra Kommunal- og regionaldepartementet, Arbeidsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet vedrørende lovfesting av medvirkningsordning for ungdom, med høringsfrist 25. november 2013.

Nord-Troms Regionråd har i møte 29.10.13 behandlet denne saken, og det samme har Nord-Troms Ungdomsråd (en felles overbygning for de kommunale ungdomsrådene i regionen) gjort i sitt møte 04.11.13.

Nord-Troms Regionråd og Nord-Troms Ungdomsråd er enige om følgende høringsuttalelse:

Nord-Troms Ungdomsråd og Nord-Troms Regionråd ønsker å berømme regjeringen for lovforslaget som skal ivareta også unge under stemmerettsalder innflytelse i politikk og samfunnsliv i kommunal og fylkeskommunal forvaltning. Lovendringen vil bedre sikre barn og unges rett til medvirkning jf. FNs barnekonvensjon artikkel 12.

Bakgrunn/ behandling

I innspillsrunden til NOU 2011:20, uttrykte et samlet Nord-Troms ungdomsråd, fagråd og Nord-Troms Regionråd at lovfesting av ungdomsråd er særdeles viktig. Lovfesting av ungdomsråd ble også fremmet som sak og vedtatt under Ungdommens Storting 2013, hvor også representanten fra Nord-Troms ungdomsråd (RUST) gav sin stemme for forslaget.

Løsninger for nytt regelverk

Når det gjelder formuleringen i forslaget til "medvirkningsordning for ungdom" så er vi bekymret for at ordlyden blir for utydelig. Vi mener at det bør være lovfesting av ungdomsråd som et organ i kommunal forvaltning slik også Eldreråd og Råd for personer med nedsatt funksjonsevne er definert. I kommuner med andre ordninger for ungdomsmedvirkning, kan ungdomsråd være en forsterking og et supplement.

Vi vil derfor tilråde skissert alternativ b, med egen særlov om særlige medvirkningsordninger i kommuner og fylkeskommuner, der en på kommunalt nivå i tillegg til eksisterende ordninger lovfester ungdomsråd.

Viktigheten av lovfesting av ungdomsråd

Ungdomsråd som lovpålagt oppgave i kommuner og fylkeskommuner vil i større grad enn tidligere bidra til innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv for ungdom i hele landet. Det er i dag mange kommuner i landet som selv har sett behovet og den positive virkningen av et slikt organ. Ved denne lovendringen vil en sikre unges medvirkning også i kommuner der det ikke allerede er etablert, samt bidra til at dette ikke er en "saneringspost" ved omstillingsbehov i kommunal og fylkeskommunal sektor av økonomisk art. Ut fra våre erfaringer i Nord-Troms er god forankring av ungdomsrådet administrativt i kommunene en av suksessfaktorene og avgjørende for at ungdomsrådet skal ha reel innflytelse.

Skisserte problemstillinger

Alle kommunale ungdomsråd og Nord-Troms ungdomsråd har egne retningslinjer, med lokale tilpasninger. De inneholder samtidig noen like rettigheter som også bør inngå i nasjonale retningslinjer;

Rettigheter/beslutningsmyndighet

Alle ungdomsrådene i Nord-Troms har i sine retningslinjer møte, tale og forslagsrett i kommunestyret og alle kommunale organ til enhver tid. Denne rettigheten kan ikke sidestilles med "ordinært valgte representanter" da de ikke har vedtaksrett. Mange kommuner i Nord-Troms praktiserer "fadderordninger" der ungdommene som møter i kommunale utvalg, har noen politikere som støtter og veileder ungdommene.

Vi har svært positive erfaringer med at ungdommer under stemmerettsalder har mulighet til reel innflytelse/medvirkning i utformingen av lokalsamfunnene. Saker som tas opp av ungdomsrådsrepresentanter i kommunale råd og utvalg skal være forankret i ungdomsrådet. Ungdomsrådene i Nord-Troms behandler også egen initierte saker og har som regel avsatte midler til egne tiltak.

Saker av særlig interesse

Her vises til andre kommunale råd som har uttalelsesrett i saker av særlig interesse for gruppen. Når det gjelder ungdomsråd, så har ungdomsrådene i Nord-Troms hatt rett til å uttale seg i saker de har særlig interesse for. "Ungdom er fremtiden, men også nåtiden". Det vil si at de fleste saker vil vedrøre ungdom. Det er da viktig at ungdom selv definerer hvilke saker som er aktuelle å ta opp til behandling i rådet. Dette løyser vi oftest med dialog mellom ungdomsrådssekretær (fra administrasjon) og ungdomsrådsleder.

Aktuelle spørsmål

Sterkere posisjon og status i kommunale saksgang enn dagens medvirkningsorgan?

Et hvert kommunalt råd sine rettigheter må tilpasses målsettingen for rådet. Vi mener de tre gjeldende råd ikke kan sammenlignes direkte. De ulike råd må gis ulike rettigheter som ivaretar målsettingen med hvert av rådene.

Skal lovfesting av medvirkningsordning for ungdom legge opp til at disse tillegges formell beslutningsmyndighet? Og bør de ha forslags- og innstillingsrett?

Ungdomsråd bør ha formell beslutningsmyndighet innenfor rammen av sine budsjett.

Vi mener de bør ha møte, tale- og forslagsrett i kommunestyrer og andre kommunale utvalg.

Utvelgelseskriterier

Vi mener det bør være kriterier som sikrer kjønnsrepresentasjon og geografisk spredning. Det bør være demokratiske valg i arena der ungdom befinner seg som skoler, fritidsklubber eller lignende. Ved et demokratisk valg, er ikke ungdommens sosiale bakgrunn vesentlig. Vi ser det viktig at ungdommer som ønsker det får muligheten, og at de som påtar seg slike verv er motivert. Vi har sett det som vesentlig at ungdomsrådsmedlemmer får opplæring i sin rolle som ungdomsrådsrepresentant. Nord-Troms Regionråd arrangerer hvert år i regi av ungdomssatsingen RUST felles skoling av alle seks ungdomsrådene i Nord-Troms. Dette for å skape engasjement og nettverk, gjøre ungdommen trygge på seg selv og sin rolle, samt opplæring i det kommunale system og møteskikk.

Må ungdommen bo i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen?

I distriktskommuner må ungdom ofte flytte hjemmefra for å gå på videregående skole i en alder av 15-16 år. Vi mener at ungdomsrådene bør ha en bred representasjon av ungdom og ikke ekskludere borteboende elever. Ungdommene bør være folke-registrert i kommunen for å kunne påta seg et slikt verv.

Nord-Troms 11.11.2013

(sign.)

Sigmund Steinnes

Rådsordfører/politisk leder

(sign.)

Lisa M.P. Solbakken

Regional ungdomskonsulent

Kopi:

- Troms fylkeskommune ved ungdomskordinator Hanne Sofie Roaldsen
- Regionråd i Troms